

„Právě že vůbec nepáchnou.“

„Takže si z toho nemám nic dělat.“

„Jasně,“ ujistila ho. „Život je krátký, nemám pravdu?“

Do místnosti nakoukl Sam a Mary vzala kabelku a popošla k němu. Lesser si nakazoval, že nesmí připustit, aby tehle nepovedený mejdan skončil nějakou ošklivou scénou.

*

Harry somruje na Williem, aby mu věnoval jednu fetáckou cigaretu, tu v tom jahodově červeném papírku.

Willie mu nabízí, že se s ním podělí o tu svou. Sedí vedle sebe se zkříženými nohama na podlaze malé kuchyně, rameno na rameni, a podávají si sem a tam pomačkanou, zvlhlou cigaretu.

V tomhle je částečně libanonskej hašiš. Moc k tomu nečučej, kámo, a pěkně zhluboka to do sebe vtahuj.

Lesser do sebe poslušně vdechuje ten sladký kouř a místnost se pozvolna začíná projasňovat a zvětšovat. Oblouky se ještě víc prohýbají, růžové okno tmavne do sytě rudé. V potopené katedrále hlahlolí zvony.

Ten chrámový prostor se teď mění v plovoucí ostrov, který po dešti voní lesem a rozkvetlými loukami. Tisíce stromů se svými kořeny noří do žluté vody. My jsme na tomhle plovoucím ostrově, plném věčné zeleně a divokých rudých růží, docela sami, Willie. Proud nás unáší někam pryč. V hlubokých lesích zvučí zvony. Jak plujeme, mává nám z obou břehů řeky spousta lidí. Mají v rukou červenobílé a černé vlajky. Musíme se jim uklonit, Willie. Já se klaním na téhle straně. Volají na nás pozdravy a já se ukláním. Měl by ses taky klanět.

Díky, přátelé, ta příští kniha bude moje nejlepší.

A kdo to je, ti lidé? Moji černí bratři, nebo běloši?

Černí chlápkové s bílými klobouky a bílí s černými klobouky. Provolávají nám slávu, protože jsme dobří spisovatelé. Vypovídáme

jim o sobě všechno, co předstíráme, že o sobě víme. Říkáme jim, kdo vlastně jsou a proč jsou takoví. Umožňujeme jim, aby cítili něco, o čem dřív neměli ani potuchy. Pláčou, když vidí naše slzy, a smějí se, když slyší, jak se smějeme my. Nebo naopak, to je úplně jedno.

O čem je ta tvoje kniha, Lessere?

O lásce, řekl bych.

Willie se zachechtá a klidně, rovnoměrně vesluje dál, jeho svaly napodobují vlny na vodní hladině.

Je to o chlapovi, který píše, protože vlastně ještě nikdy v životě nemluvil pravdu a umírá touhou ji vypovědět. A o čem je ta tvoje, Willie?

O mně.

A jak ti to jde?

Nejde. Přimo pádí, člověče. Na všech čtyřech. A co tobě?

Spíš skáče po jedné noze.

Já za to dostanu tu pojebanou Nobelovku. A shrábnu milion dolarů na hotovosti.

Až po mně, Willie. Já s tím zápolím už od doby ledový a pořád to nemůžu dorazit.

Willie pokojně vesluje, jen se chvílemi ohlédne, aby se zorientoval v prudkém, křivolakém proudu stále širší řeky a mohl se vyhnout pahýlům kmenů trčícím z vody, písčitém mělčinám a vrakům ztroskotaných lodí.

A aby bylo jasno – bude to moje nejlepší kniha. Chtěl bych, aby si všichni ti dobří lidé, co na nás z obou břehů mávají papírovými vlajčkami, všichni ti šediví a černí trpasličkové, uvědomili, že Harry Lesser je vlastně král David se šestistrunnou harfou, že má jenom jiný noty a zpívá jiný slova a píše jiný žalmy. A píše malé vedlejší, i když vlastně ani trochu malé. Jsou snad žalmy malá díla? Lesser zaklepe Harrymu Lesserovi třikrát na dřevo.

Jen se hezky snaž, kamaráde. Pěkně to hři na hromádku. A pak ji podpal, ať vidíme, jak se z ní bude kouřit. A jestli se v ní upe-

čou nějaký prachy. Ty si klidně poslouchej ten randál, co kolem tebe budou dělat, a já si z ní vyhrábnu ty zlatáky.

Peníze zdaleka nejsou všechno, Willie. Co taková menší nesmrtnost? To, že tě budou chovat v úctě příští pokolení? Uvaž, jak je život krátký a že jsme na světě vlastně jenom chvíli.

Mě zajímají především ty zelený papírky a moc, která v nich je ukrytá. A bych si jich moh nastrkat do toho svýho černýho zadku, kolik se mi bude chtít, a vycpat jima píču tý svý bílý čubce. Vobtáhnout ji těma prachama.

Pomysli na tu posvátnou katedrálu, ve které jsme, Willie, s tím rozhoupaným, rozeznělým železným zvonem. Totiž na tenhle rozkvetlý, růžemi obrostlý plovoucí ostrov. Čímž chci samozřejmě říct – co takhle umění?

Nežvaň nesmysly. Když slyším tohle špinavý slovo, začne mě píchat v játrech. Už ho přede mnou nikdy nevyšlovuj.

Umění je vznešená věc, a kdo si myslí něco jiného, není u mě košer člověk.

Lessere, to židovský slovo si taky můžeš strčit za klobouk. Do svejch kořenů mě nezapleteš. Já dobře vím, o čem mluvíš, nemysli si. Je mi jasný, že se mi pokoušíš ukrást moje mužství. Na ty tvoje obřezaný košer řeči ti nenaletím. Židi nám musej pouštět žilou, abysme byli slabí a oni mohli všechno shrábnout sami pro sebe. Židovský holky jsou nejlepší kurvy na světě a snažej se nás vycucnout tím, že po nás chtějí, abysme se dali vobřezat, a židovský doktoři nám to rádi udělají, protože se bojejí, že bysme se jinak zmocnili celý tyhle zavšivený země a vás z ní vyhnali. Přesně toho se bojejí. Měl jsem jednoho kamaráda, kterýho ta jeho židovská důra donutila, aby se dal vobřezat, a von teď stojí v posteli za hovno, a protože ztratil všechnu svou mužskou sílu, stal se z něho do-slovně kus hadru. Ženskejím radši nechodí na oči. Sedí v pokoji a bojejí se vlastního čuráka. Takže Lessere, ty židovskej parchante, s tímhle na mě nechod, my už toho vašeho napařování máme plný zuby.

Willie, jestli chceš dělat umění, nemůžeš se chovat jako zapšklej negr.

WILLIE

Negře, negře s věčně lesklou tváří,
v který vyvalený oči září.

LESSER

Negře, negře, v lesní noci krásné
svítíš velmi nápadně a jasně.

Willie vesluje, až se mu oči proměňují v bílé oblázky. Vesluje a spí přitom. Břehy řeky mizí v temnotě. Z pozdravného volání zbývají jen tiché hvězdy. Rozkvetlý ostrov mizí v mlze. Na noční obloze se galaxie točí jako kolo posázené démanty.

Na příštího bílýho čuráka, kterýho uvidím, hodím atomovku. Lesser zápolí s mračny komárů.

*

Lesserovi, který se na tom smutném mejdanu cítí osamělý, se podaří navázat hovor s Willieho děvčetem. Bloudila obývacím pokojem a potom pracovnou, možná aby se Lesserovi vyhnula. Jejím očím i jejím velkým nohám chyběl klid. Když se předtím chystal narušit její tanec s Williem, slyšel, jak jí černocho říká: „Dneska s tebou nemůžu spát, Irene. Přece víš, jak náročná je ta pasáž v mé knize, co na ní právě teď pracuju. Ráno na to budu potřebovat všechnu svou energii a potenci. Počkej do neděle.”

„Ta tvoje zasařaná kniha mi pije krev,” poznamenala.

Mezitím přestalo jít topení a v bytě se výrazně ochladilo. Irene ležela na Lesserově pohovce, přikrytá svou dlouhou pláštěnkou, a když si spisovatel zkusil vlézt k ní, nic nerekla a nechala ho. Z jejího těla se linula vůně gardénii, promísená jemným pachem